

Stand van zaken

April 2025

Dit schrijven informeert leden van GroenLinks en PvdA over de resultaten in de periode 2022 tot nu. Elke maand wordt een onderwerp uit de verkiezingsprogramma's van beide partijen onder de loep genomen. Het document is ook geschikt om te delen met mensen die interesse hebben in GroenLinks, de PvdA en de samenwerking.

Duurzaamheid

Wat schreven we in de verkiezingsprogramma's?

GroenLinks PvdA:

Wij vinden de energietransitie absoluut nodig en Waterland moet zijn bijdrage hierin leveren. Wij zijn:

- voor uitbreiding van windenergie bij de Nes
- voor een transitie naar duurzame elektriciteit en warmte die betaalbaar is voor iedereen
- voor zonnepanelen op alle daken

GroenLinks: Uitbreiding van windmolens zorgt voor meer duurzame energie; met het rendement van de gemeentelijke investering willen we energiearmoede voorkomen.

GroenLinks: Gas wordt de komende jaren veel duurder. We willen energiearmoede voorkomen door middel van een nieuw duurzaamheidsfonds om inwoners, maar ook bedrijven, te helpen hun gasverbruik terug te dringen en hun huis/bedrijf gasloos te maken.

GroenLinks: Vuurwerk moet verboden worden, vanwege het milieu en de bescherming van mens en dier.

GroenLinks: Leerlingen krijgen les in een duurzaam en gezond schoolgebouw.

GroenLinks: Het plein voor het gemeentehuis wordt groen als goed voorbeeld van hoe je de omgeving kunt aanpassen aan het klimaat.

GroenLinks: De gemeentelijke organisatie moet het goede voorbeeld geven en al in 2025 CO2-neutraal zijn. We wekken evenveel energie op als we gebruiken. We rijden energieneutraal, kopen duurzaam in en vegetarische catering is het uitgangspunt.

GroenLinks: Waterlanders kunnen meedoen in coöperaties voor duurzame energie. De gemeente Waterland wordt ook deelnemer en financiert uit de opbrengsten duurzame maatregelen voor inwoners die dat niet zelf kunnen betalen.

GroenLinks: Een alternatief voor gas is thermische energie uit oppervlaktewater (TEO). Wij helpen de woningbouwcorporaties om dit toe te passen in huurwoningen.

GroenLinks: Ook praktisch hebben inwoners hulp nodig bij het overschakelen op een andere warmtebron. De gemeente helpt daarbij.

GroenLinks: Bedrijven moeten geholpen worden de omslag naar een duurzame bedrijfsvoering te maken. De gemeente helpt hen hierbij.

PvdA: Wij willen de aparte portefeuille voor milieu en duurzaamheid behouden.

PvdA: Voorlichting en subsidie voor woningbezitters om hun woningen te verduurzamen en het gebruik van batterijen ten behoeve van de opslag van duurzaam opgewekte energie.

PvdA: Nieuwbouw moet gasloos, bestaande woningen moeten ook van het gas geholpen worden.

PvdA: De laadinfrastructuur voor modern elektrisch vervoer zonder uitlaatgassen moet uitgebreid worden.

PvdA: Ook binnen het bebouwde gebied zijn wij voor het ontstennen en voor het bevorderen van de biodiversiteit; in de openbare ruimte willen wij dit ter hand nemen.

En wat hebben we tot nu toe weten te bereiken?

GroenLinks PvdA: *Wij vinden de energietransitie absoluut nodig en Waterland moet zijn bijdrage hierin leveren. Wij zijn:*

- voor uitbreiding van windenergie bij de Nes
- voor een transitie naar duurzame elektriciteit en warmte die betaalbaar is voor iedereen
- voor zonnepanelen op alle daken

GroenLinks: *Uitbreiding van windmolens zorgt voor meer duurzame energie; met het rendement van de gemeentelijke investering willen we energiearmoede voorkomen.*

GroenLinks: *Gas wordt de komende jaren veel duurder. We willen energiearmoede voorkomen door middel van een nieuw duurzaamheidsfonds om inwoners, maar ook bedrijven, te helpen hun gasverbruik terug te dringen en hun huis/bedrijf gasloos te maken.*

In de coalitieonderhandelingen is het ons gelukt om het duurzaamheidsfonds binnen te halen, maar de uitbreiding van windenergie bij de NES (tussen Marken en Uitdam) helaas niet.

De windcoöperatie mag ook geen grotere molens plaatsen om meer energie op te wekken. Wel is het gelukt dat kleine windmolens op agrarische percelen worden toegestaan. Daar zijn ook al aanvragen voor binnengekomen bij de gemeente.

Om de transitie naar duurzame elektriciteit en warmte betaalbaar te maken voor zoveel mogelijk mensen hebben we ons hard gemaakt om de energietoeslag beschikbaar te maken voor de groep mensen die tot 130% van het minimum loon aan inkomsten hebben.

Ook hebben alle mensen die de energietoeslag toegekend hebben gekregen een cadeaukaart ontvangen voor de aanschaf van energiezuinig witgoed. Mensen konden een energiecoach langs laten komen en kregen € 75 om isolatiemateriaal te bestellen.

We hebben ervoor gezorgd dat de Welstandsnota is aangepast waardoor zonnepanelen op veel meer panden zijn toegestaan. Alleen op monumenten en op sommige plekken geldt nog dat een vergunning moet worden aangevraagd. Op alle andere plekken is het vergunningsvrij.

In de coalitieonderhandelingen hebben we dus wel kunnen afspreken dat het duurzaamheidsfonds wordt voortgezet. <https://www.waterland.nl/duurzaamheidsfonds-waterland>. Inwoners van Waterland van 18 jaar of ouder die een huurwoning of koopwoning bewonen kunnen subsidie aanvragen om elektrisch te gaan koken of andere duurzame maatregelen uit te voeren in de woning zoals isolatieglas.

In Waterland is in de laatste 10 jaar veel meer elektriciteit duurzaam opgewekt.

In 2013 was dat 16,7% en in 2022 was het 34,8%.

GroenLinks: *Vuurwerk moet verboden worden, vanwege het milieu en de bescherming van mens en dier.* Het is deze periode gelukt om de raad een besluit te laten nemen over het afsteken van vuurwerk! 6 jaar lang hebben we geprobeerd een meerderheid achter onze motie te krijgen die daartoe opriep. D66 en WN stemden vóór de motie waardoor er vanaf 2026 een vuurwerkverbod in Waterland komt. De motie roept het college ook op om naar alternatieven te kijken, bijvoorbeeld vuurwerkshows.

GroenLinks: *Leerlingen krijgen les in een duurzaam en gezond schoolgebouw.*

Inmiddels zijn in Monnickendam de Verwondering, De Fuut en De Blauwe Ster gasloos. In Broek in Waterland geldt dit voor de Havenridders en in IJpendam is geldt dat ook voor het gedeelde gebouw van Sint Sebastianus en H.M. van Randwijk. De school op Marken staat nog in de planning om gasloos te maken. Voor het binnenklimaat op scholen is de eis in het beleid dat zij klasse B (goed) zijn. [https://klimaatbeheer.eu/news/prestatiegericht-binnenklimaat-met-klimaatklasse/#:~:text=De%20Klimaatklasse&text=Klasse%20B%3A%20Goed%20%E2%80%93%20gemiddeld%20Overwachtingpatroon,Klasse%20C%3A%20Acceptabel%20\(ca.\)](https://klimaatbeheer.eu/news/prestatiegericht-binnenklimaat-met-klimaatklasse/#:~:text=De%20Klimaatklasse&text=Klasse%20B%3A%20Goed%20%E2%80%93%20gemiddeld%20Overwachtingpatroon,Klasse%20C%3A%20Acceptabel%20(ca.))

GroenLinks: *Het plein voor het gemeentehuis wordt groen als goed voorbeeld van hoe je de omgeving kunt aanpassen aan het klimaat.* Dit punt is opgenomen in de duurzaamheidsagenda en is in 2024 uitgevoerd. Omdat ophoging van het plein nodig was kon dat gecombineerd worden met de vergroening door de afdeling Openbare Werken. Bijen

vriendelijke plantensoorten zijn gepland en regenwater kan worden afgevoerd. De twee bomen die geplaatst zijn komen van andere locaties. De bouwer van de woningen aan de Nieuwpoortslaan heeft meebetaald aan het verplaatsen van de boom die daar stond. Het plein is nu ook in trek voor bruidsfoto's.

GroenLinks: *De gemeentelijke organisatie moet het goede voorbeeld geven en al in 2025 CO2-neutraal zijn. We wekken evenveel energie op als we gebruiken. We rijden energieneutraal, kopen duurzaam in en vegetarische catering is het uitgangspunt.*

Hier hebben we gedeeltelijk ons doel bereikt. Er is bewustzijn ontstaan bij de gemeentelijke organisatie nu GroenLinks voor de 3^e periode in het college zit. De gemeente rijdt met elektrische auto's en ook de voertuigen van de buitendienst zijn zoveel mogelijk elektrisch. Op het gemeentehuis liggen zonnepanelen en op het dak van de buitendienst in Katwoude liggen panelen die via 'de Postcode roos' zijn bekostigd. Het systeem van de Postcode roos houdt in dat mensen met een bepaalde postcode gezamenlijk kunnen investeren in duurzame maatregelen. In dit geval zonnepanelen. Duurzaamheid krijgt altijd aandacht bij de inkoop van goederen en diensten door de gemeente en tijdens recepties wordt standaard een mix van vegetarische en niet-vegetarische hapjes geserveerd.

GroenLinks: *Waterlanders kunnen meedoen in coöperaties voor duurzame energie. De gemeente Waterland wordt ook deelnemer en financiert uit de opbrengsten duurzame maatregelen voor inwoners die dat niet zelf kunnen betalen.*

GroenLinks: *Bedrijven moeten geholpen worden de omslag naar een duurzame bedrijfsvoering te maken. De gemeente helpt hen hierbij.*

Het Postcode roos project bij de buitendienst is zonder deelname van de gemeente rond gekomen. Er loopt nog een project om zonnepanelen op de bukdijk bij Marken vorm te geven. De gemeente schakelt zonnepanelen op de bukdijk bij Marken vorm te geven. De gemeente schakelt zonnepanelen op de bukdijk bij Marken vorm te geven. De gemeente schakelt zonnepanelen op de bukdijk bij Marken vorm te geven. De gemeente schakelt zonnepanelen op de bukdijk bij Marken vorm te geven. Ook ondernemers worden ondersteund bij hun plannen. Op de nieuwbouw van der Valk ligt de hele carport vol met zonnepanelen.

GroenLinks: *Een alternatief voor gas is thermische energie uit oppervlaktewater (TEO). Wij helpen de woningbouwcorporaties om dit toe te passen in huurwoningen.*

PvdA: *Nieuwbouw moet gasloos, bestaande woningen moeten ook van het gas geholpen worden.*

De warmtetransitie blijkt heel ingewikkeld. Er is onderzoek gedaan om te kijken of de wijk Markgouw in Monnickendam met de Thermische Energie Oppervlaktewater (TEO) warmte van het nieuw te bouwen Galgeriet in Monnickendam verwarmd zou kunnen worden. Dat bleek financieel niet passend te maken. Veel woningen zijn goed geïsoleerd en dan is het goedkoper om met warmtepompen per woning te werken.

De nieuwe wijk op het Galgeriet, Gouwhaven geheten, gaat dus wel via TEO verwarmd worden.

GroenLinks: *Ook praktisch hebben inwoners hulp nodig bij het overschakelen op een andere warmtebron. De gemeente helpt daarbij.*

De gemeente heeft zich aangesloten bij de Stichting Duurzaam Bouwloket. Zij verzorgen de keukentafel gesprekken met inwoners die hun huis willen isoleren of ander verduurzamingsmaatregelen willen nemen.

PvdA: *Wij willen de aparte portefeuille voor milieu en duurzaamheid behouden.*

Dit is helemaal gelukt. Astrid van de Weijenberg vervult vanuit GroenLinks deze portefeuille.

PvdA: *Voorlichting en subsidie voor woningbezitters om hun woningen te verduurzamen en het gebruik van batterijen ten behoeve van de opslag van duurzaam opgewekte energie.*

Er is nog geen subsidie op batterijen, maar wel op andere maatregelen die tot verduurzaming leiden.

PvdA: *De laadinfrastructuur voor modern elektrisch vervoer zonder uitlaatgassen moet uitgebreid worden.*

De Metropool Regio Amsterdam (MRA) voert dit uit voor alle gemeenten in de regio op basis van een planning. Om niet onnodig parkeerplaatsen te reserveren voor opladen bekijken zij hoeveel aanvragen er zijn voor parkeerplaatsen met een oplaadpunt. Het resultaat is dat de oplaadplaatsen de hele dag door goed bezet zijn en er voldoende parkeerruimte beschikbaar blijft voor benzine auto's.

PvdA: *Ook binnen het bebouwde gebied zijn wij voor het ontsteden en voor het bevorderen van de biodiversiteit; in de openbare ruimte willen wij dit ter hand nemen.*

Het plein voor het gemeentehuis is een voorbeeld van dit beleid, dat ook als doel heeft om inwoners te inspireren zelf ook meer te doen. Snippergroen in de openbare ruimte blijft groen. Waar mogelijk worden groentegels gebruikt die water doorlaten. De biodiversiteit wordt bevorderd door verschillende bomen en inheemse soorten planten te gebruiken in het openbare groen.